

Projekt Stenhammar / FST

Nacka Kammarorkester (Nacka musikskola; gymnasie- och högstadiel elever, Nacka kammarorkester) Nacka gymnasium (Estetiska programmet Ljud- och musikproduktion) | Projektet finns dokumenterat med bilder, noter och inspelning.

Projektledare och tonsättare: David Lennartsson

Soloviolin: Karin Hellqvist

Dirigent: Jan Risberg

Projektets idé

Elever i Nacka Kammarorkester och på det estetiska programmet med inriktning Ljud- och musikproduktion på Nacka gymnasium har fått möta nutida konstmusik inifrån och varit med under kompositionsprocessen av en konsert för violin och stråkorkester. Några elever ur orkestern och från gymnasiet, i kursen arrangering och komposition, har med handledning själva komponerat stycken för orkestern.

Genomförande

Ramen till projektet var att alla medverkande elever skulle få möta ny musik på ett inspirerande och nyfikat sätt, att de alla skulle vara aktiva på något sätt i skapandeprocessen.

Kompositionsarbetet med eleverna

Som en första workshop träffade hela estetiklassen i musik orkestern under en workshop den 13:e oktober 2015 med violinisten Karin Hellqvist och mig där vi provade några första utkast jag skissat på till orkestern, pratade om ny musik och hur den kan spelas, där Karin spelade ett solostycke samt berättade om musikerns kreativa roll i den nya musiken.

Efter workshopen var det sex elever ur orkestern ville prova att komponera och fyra elever ur kursen arrangering och komposition på gymnasiet, där till slut tre ur orkestern och två från gymnasiet lyckades hinna klart med all musik till konserten i april.

Det tog en månad innan vi kunde komma igång med kompositionsundervisningen, men tisdagen den 17/11 träffade jag under en timme de elever som ville komponera för en första träff. Då gjorde vi ett första arbete som direkt efter provspelades av orkestern vilket blev en succé, eleverna var överväldigade av att höra sin egen musik bara halvtimmen efter att de skrivit den. Detta var ett lyckat grepp och jag fortsatte att träffa eleverna varje tisdag fram till 15/12, mer än vad var tänkt från början, men viktigt. De hade nu idéer och material för att arbeta vidare under jullovet.

Den 19/1 började vi åter arbetet med musiken och tisdagsträffarna och vi arbetade varje tisdag fram till sportlovet vecka nio. Då fanns det fem i princip färdiga orkesterstycken. I och med att kompositionslektionerna med eleverna låg precis innan orkester kunde vi ha ett flexibelt arbetssätt och tack vare Jan Risbergs flexibilitet vid flera tillfällen prova elevernas skisser i orkestern direkt efter våra träffar, något som var väldigt värdefullt för elevernas utveckling av musiken.

Efter sportlovet hade vi ytterligare en träff för att färdigställa stämmor och granska notmaterialet innan orkester kunde börja repetera på allvar inför konserten den 24/4. Totalt blev det fem undervisningstimmar under hösten och sju under våren.

Orkesterns deltagande i framväxandet av violinkonserten

Under fyra orkesterrepetitioner har jag provat skisser på det som skulle bli den slutliga violinkonserten samtidigt som jag och Jan Risberg har pratat om nutida musik, nya sätt att spela, stokastik och improvisation. Eleverna i orkestern har varit delaktiga i skapandeprocessen på det sätt

att jag under arbetet tillsammans med orkestern har provat ljud, spelsätt, klanger och harmoni och därefter tagit beslut om hur jag skulle gå vidare i kompositionen.

Under dessa träffar har eleverna lärt sig oerhört mycket om inte bara ny musik utan också genom de diskussioner som har uppstått om komposition, uttryck och musik. Vi har under projektet sett en stor skillnad i medvetenhet och aktivt lyssnande i orkestern och därmed en stor kvalitetshöjning vad gäller klang, uttryck och intonation. Förutom att presentera och involvera eleverna i den nutida konstmusiken har projektet bidragit till en betydande utveckling av orkestern vad gäller nivå, spel och uttryck.

Det avslutande arbetet

Projektet avslutades med en intensiv repetitionshelg med Karin Hellqvist som solist. Det var oerhört roligt att se hur musiken föll på plats under helgen. När eleverna fick möta Karin igen och höra henne spela solostämman skapades ett fokus och beslutsamhet att göra den här konserten så bra som de någonsin kunde och många elever ville prata med henne i pausen och diskutera musik, spel, svårigheter och hur man arbetar som musiker. Det var väldigt roligt att vara med om.

I mitt kompositionsarbete skapade jag en lösning med att låta en stråktrio ur orkestern svara för svårare och mer solistiska partier tillsammans med solisten där en celloelev fick en stor roll i en duett med Karin. Jag tror att det här var en av de avgörande saker som gjorde att konserten gick så bra. Trion hade övat särskilt mycket och spelade mycket bra, i synnerhet cellisten, och detta lyfte orkestern. När orkesterns medmusiker visade ett sådant brinnande engagemang drog det med övriga så att alla till slut lyfte sig själva till en ny nivå, slutresultatet blev mycket bra och eleverna var med rätta stolta över den konsert de gjorde.

Konserten och sammanfattning

Konserten var söndagen den 24/4 i Nacka aula och orkestern uruppförde totalt sex stycken av väldigt olika karaktär. Första halvan av konserten var med elevernas stycken som innefattade både piano, slagverk och sång som ren orkestermusik. Efter paus spelades den violinkonsert jag skrivit för orkestern med Karin Hellqvist som solist. Förutom mycket positiv respons från publik så har medverkande skrivit verkkommentarer såsom:

”Jag började med att jag ville komponera en låt som skulle vara mitt eget stråkorkesterverk för jag har alltid varit fascinerad av orkestermusik och tycker att speciellt stråkar är väldigt vackert. När jag började att komponera hade jag tanken att jag ville göra nåt lite nyare och ta in lite influenser från den musik jag lyssnar på.” *Theo Prenke*.

”Till en början var jag ganska skeptisk till detta projektet men jag blev uppmuntrad till att medverka och jag är otroligt glad att jag gjorde det. Jag har lärt mig enormt mycket av detta, både om hur musik är uppbyggd och varför den ser ut som den gör men också om hur man tar vara på idéer och utvecklar dem till något större.” *Matilda Erichs Lång*.

Program:

Ett litet stycke - Anton Gäfvert

Ace 13 - Theo Prenke

Army Of One - Alexander Linnerstam

Uppror - Elvira Anderfjärd

выход - Matilda Erichs Lång

Konsert för violin och stråkorkester - David Lennartsson